

Uchwała Nr 4200/II/156/2020

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 14 października 2020 r.

w sprawie opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Ślemień informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2020 roku

Na podstawie art. 13 pkt 4, art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak
Członkowie Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonej przez **Wójta Gminy Ślemień** informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2020 roku.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Ślemień, działając na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2020 roku. Informację przedłożono w ustawowym terminie.

Wraz z tym dokumentem przedłożono również:

- 1) informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 2) informację o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2020 roku dotyczącą jednostek, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 265 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), dokonał analizy przedstawionej informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2020 roku.

Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

1. Zakres i forma przedłożonej informacji zasadniczo odpowiadają wymogom zawartym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Wskazuje się jednak na potrzebę przeanalizowania zapisów uchwały Rady Gminy Ślemień Nr XLIV/291/2010 podjętej w dniu 9 czerwca 2010 r. i dostosowanie jej do bieżących potrzeb oraz stanu prawnego (np. wg uchwały realizacja przedsięwzięć powinna mieć formę tabelaryczną, a nie opisową, czy uwzględnienie szczególnych zasad wykonywania budżetu).

2. W informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2020 roku zamieszczono w szczególności następujące dane:

- a) o przebiegu wykonania dochodów i wydatków za pierwsze półrocze roku budżetowego, w szczególowości określonej przez organ stanowiący,
- b) o przebiegu realizacji zadań zaplanowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego,
- c) dotyczące analizy i oceny stanu realizacji budżetu w pierwszym półroczu roku budżetowego.

Przedstawione dane zasadniczo są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych, sporządzonych na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

3. Realizacja budżetu jednostki samorządu terytorialnego w pierwszym półroczu 2020 roku przedstawiała się następująco:

- dochody zrealizowano w wysokości **10.126.603,16 zł**, tj. **48,4 %** planu,
- wydatki zrealizowano w wysokości **8.638.701,47 zł**, tj. **42,7 %** planu.

Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu 2020 roku był dodatni i wyniósł **1.487.901,69 zł**, przy zaplanowanej w uchwale budżetowej nadwyżce budżetu w wysokości **695.820,82 zł**.

4. W uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zachowana była zasada, wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 tej ustawy. Zgodnie z art. 242 ust. 2 przywołanej ustawy, na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem ust. 3 tegoż artykułu /tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym/. Wykonana nadwyżka operacyjna wyniosła na koniec I półrocza br.: 921.534,67 zł.

5. Zachowana została również w pierwszym półroczu roku budżetowego relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym (w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową) nie mogą być większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat. Skład zauważa jednak, że spełnienie relacji w pierwszym półroczu roku budżetowego było możliwe po uwzględnieniu wyłączeń ustawowych, a w tej sytuacji niezbędne jest spełnienie przez Gminę warunków umożliwiających stosowanie wyłączeń zawartych w art. 243 ust. 3 - 4 ustawy o finansach publicznych.

6. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że łączna kwota zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2020 roku wynosiła **4.854.197,64 zł**, co stanowiło **23,2 %** planowanych dochodów w 2020 roku, w tym wystąpiły zobowiązania dłużne krótkoterminowe w wysokości 809.124 zł, które będą podlegały obowiązkowej spłacie w drugiej połowie roku budżetowego.

7. Skład Orzekający zapoznał się z informacjami dodatkowymi zawartymi na stronach 20-22 przedłożonej informacji za pierwsze półrocze 2020 roku i stwierdził, że w dalszym ciągu występują bardzo poważne zagrożenia związane z koniecznością zwrotu przez Gminę Ślemień środków finansowych wraz z odsetkami - otrzymanych we wcześniejszych latach

w formie dotacji, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych. Trwa postępowanie w sprawie ponownego wydania decyzji Zarządu Województwa Śląskiego w sprawie zwrotu części dofinansowania w kwocie 3.305.741,92 zł wraz z odsetkami w związku z zadaniem pn. „Rozbudowa sieci sanitarno-wodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień etap I – zadanie 2”. Na moment sporządzania informacji termin załatwienia sprawy wyznaczono na 17.10.2020 r. Trwa postępowanie z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zwrotu dofinansowania dotyczącego projektu pn. „Rozbudowa sieci sanitarno-wodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień etap I – zadanie 2” w kwocie 499.028,52 zł wraz z odsetkami. Na moment sporządzania informacji termin załatwienia sprawy wyznaczono na 22.10.2020 r. Ponadto Gmina złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie zwrotu dofinansowania w wysokości 212.064,38 zł wraz z odsetkami i 298.097,25 zł wraz z odsetkami dotyczącą projektu pn. „Rozwój infrastruktury turystycznej w Gminie Ślemień” i oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy. W tych okolicznościach istnieje bardzo duże zagrożenie dotyczące konieczności zwrotu powyższych dotacji wraz z odsetkami, co może w efekcie spowodować bardzo poważne konsekwencje w prowadzeniu prawidłowej gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego, a w szczególności prowadzić do trudności w regulowaniu zobowiązań oraz braku możliwości uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej na kolejne lata, co Składy Orzekające tutaj. Izby podkreślały już wielokrotnie we wcześniej wydawanych opiniach. Konsekwencje tego stanu muszą być sukcesywnie uwzględniane w kolejnych zmianach dokonywanych w budżecie i w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Ślemień. Powyższe okoliczności wskazują na bardzo poważne zagrożenia związane z wystąpieniem przesłanek skutkujących obowiązkiem wdrożenia programu naprawczego. W związku z tym, Skład przypomina o sankcji z art. 240a cyt. wyżej ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że w razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244, oraz zagrożenia realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego, kolegium regionalnej izby obrachunkowej wzywa jednostkę samorządu terytorialnego do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do regionalnej izby obrachunkowej, w terminie 45 dni od dnia otrzymania wezwania. Aktualna sytuacja Gminy wymaga prowadzenia szczegółowego monitoringu finansowego przez jej Organy. Mając na względzie występujące zagrożenia należy dokonywać wnikliwej i wszechstronnej oceny sytuacji finansowej pod kątem wszystkich potencjalnie możliwych działań oszczędnościowych i racjonalizujących wykonywanie budżetu, które winny w efekcie umożliwić wykonywanie przez Gminę nałożonych na nią zadań publicznych oraz terminowe regulowanie zobowiązań.

Skład Orzekający sygnalizuje ponadto, że w obecnej sytuacji makroekonomicznej spowodowanej skutkami epidemii COVID-19, podstawy planowania dochodów budżetowych

w jednostce samorządu terytorialnego w drugim półroczu roku budżetowego będą musiały zostać zweryfikowane i ulec stosownej zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziędziak